[2018] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 667

ਸਾਬਕਾ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਕਰਨਲ ਆਰ.ਕੇ. ਰਾਏ

ਬਨਾਮ

ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3101-3102 ਆਫ 2015)

16 ਫਰਵਰੀ, 2018

[ਏ.ਕੇ. ਸੀਕਰੀ ਅਤੇ ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ - ਫੌਜ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ, 1961 ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 48, 50- ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਹੱਕ, ਜੋ ਕਿ ਆਰਟਿਲਰੀ ਰੈਜੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨਡ ਸੀ, ਆਬਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਪੋਸਟ ਅਫਸਰ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਡਾਕਟਰੀ ਅਪੰਗਤਾ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਤਣਾਅ ਅਤੇ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਸੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ 29.07.2003 ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 30% ਓਏ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਮੈਡੀਕਲ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਦੀ ਕੱਟ-ਆਫ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲੈ ਲਈ ਸੀ, ਭਾਵ 01.01.2006 - ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ: ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 19.05.2017 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ 01.01.2006 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤ/ਰੱਦ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿੰਨ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 19.05.2017 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ - ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ - ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 19.05.2017 ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਬੁਲਾ ਕੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੰਗਤਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ 20% ਹੈ ਜਾਂ ਘੱਟ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਪੰਗਤਾ 20% ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣ - ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:

19.05.2017 ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹੁਕਮ ਦੇ 1.1 ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 2006 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਹੈ:-

(ਏ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਪੰਗਤਾ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਕਾਰਨ ਵਧੇ ਹੋਏ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

(ਬੀ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਬਦਲੇ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਸੀ

(ਸੀ) ਸਬੰਧਤ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੈਨਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਜੇ ਵੀ ਉਸੇ ਅਪੰਗਤਾ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ 20% ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [8 ਲਈ][675-ਈ-ਐਫ]

1.2 ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹਾਈਪਰਟੈਨਸ਼ਨ ਫੌਜ ਸੇਵਾ ਦੁਆਰਾ ਵਧਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨ "ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਤਣਾਅ ਅਤੇ ਤਣਾਅ ਦੇ ਕਾਰਨ" ਹਨ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੰਗਤਾ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੁਆਰਾ ਵਧੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ 30% ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ 19.05.2017 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਪੈਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪੰਗਤਾ ਤੱਤ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ/ਨਵੀਂ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨਡ ਅਫਸਰਾਂ/ਜੇਸੀਓ/ਓਆਰਐਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਹੱਦ ਦਰਸਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੇ ਉਪਬੰਧ 01.01.2006 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।" ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 19.05.2017 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ 01.01.2006 ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਤੋਂ ਵੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 9, 11 ਅਤੇ 12][675- ਜੀ-ਐੱਚ; 677-ਏ-ਸੀ]

1.3 31.03.2004 ਨੂੰ ਰਿਹਾਈ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੰਗਤਾ ਨੂੰ 30% 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪੰਗਤਾ ਸਥਾਈ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ, ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਬਦਲੇ ਕੋਈ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿੰਨੋਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ 19.05.2017 ਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਲਈ ਪੈਰਾ 5 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਢੁਕਵੇਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਬੁਲਾ ਕੇ ਕਰਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਅਪੰਗਤਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ 20% ਹੈ ਜਾਂ ਘੱਟ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਡੀਕਲ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਪੰਗਤਾ 20% ਤੋਂ ਘੱਟ ਗਈ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 13, 14][677- ਡੀ-ਐਫ]

ਸਾਬਕਾ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਕਰਨਲ ਆਰ.ਕੇ. ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ

1.4 ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ "ਏਜੀਆਈ ਅਪੰਗਤਾ" ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਉਕਤ ਦਾਅਵਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਕਤ ਦਾਅਵਾ ਦਬਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਰਾਖਵੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 15][677- ਜੀ-ਐੱਚ]

ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਅਜੈ ਵਾਹੀ (2010) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 213: [2010] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 777; ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਕਰਨਲ ਪੀ.ਕੇ.ਕਪੂਰ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ [ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਓ.ਏ. ਵਿੱਚ। 2009 ਦਾ ਨੰਬਰ 139]; ਮੇਜਰ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਭਾਰਦਵਾਜ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ [2011 ਦੇ ਓ.ਏ. ਨੰਬਰ 336 ਵਿੱਚ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮਿਤੀ 07.02.2012] - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ
[2010] 7 ਐਸਸੀਆਰ 777 ਪੈਰਾ 1 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ
ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3101-3102 ਆਫ਼ 2015।
2013 ਦੇ ਮੂਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 25 ਵਿੱਚ 20.09.2013/20.01.2014 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ / 2013 ਦੇ ਮੂਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 25 ਵਿੱਚ 2013 ਦੀ ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 65 ਅਤੇ ਮੁੰਬਈ ਵਿਖੇ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਖੇਤਰੀ ਬੈਂਚ ਦੇ 2014 ਦੇ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 4 ਵਿੱਚ 11.06.2014 ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।
ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਕਰਨਲ ਆਰ. ਕੇ. ਰਾਏ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ।
ਸੰਜੈ ਕੁਮਾਰ ਪਾਠਕ, ਪਰਣਯ ਰੰਜਨ, ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮਰੋਰੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬੀਨੂ ਟਮਟਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅੰਜਲੀ ਬੋਰਾ, ਧਰੁਵ ਟਮਟਾ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਲਈ ਵਕੀਲ।
ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਇਹ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 20.09.2013 ਨੂੰ ਮੁੰਬਈ ਵਿਖੇ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਖੇਤਰੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਓ.ਏ. ਨੰਬਰ 25 ਨੂੰ 2013 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ 11.06.2014 ਨੂੰ 2014 ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 4 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ:

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 24.12.1982 ਨੂੰ ਆਰਟਿਲਰੀ ਰੈਜੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਲ 1987 ਵਿੱਚ, ਆਬਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਪੋਸਟ ਅਫਸਰ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿਸਦਾ ਇਲਾਜ ਮਿਲਟਰੀ ਹਸਪਤਾਲ, ਦੇਵਲਾਲੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ 21.01.1988 ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਘੱਟ ਮੈਡੀਕਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੰਗਤਾ ਤਣਾਅ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਸੀ। 27.09.2000 ਨੂੰ, ਮੈਡੀਕਲ ਰੀ-ਵਰਗੀਕਰਨ ਬੋਰਡ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 50% ਕੀਤਾ। ਸਾਲ 2002 ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਾਗਾਲੈਂਡ ਦੇ ਜ਼ਾਖਾਮਾ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 20.09.2002 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੈਡੀਕਲ ਰੀ-ਵਰਗੀਕਰਨ ਬੋਰਡ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਡਾਕਟਰੀ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 50% ਕੀਤਾ। 06.02.2003 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ 29.07.2003 ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। 31.03.2004 ਨੂੰ ਹੋਈ ਰਿਹਾਈ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹਾਈਪਰਟੈਨਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ, ਜੋ ਤਣਾਅ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਵਧ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 30% ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਓ.ਏ. ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। 2013 ਦੇ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਖੇਤਰੀ ਬੈਂਚ, ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ:-

"ਰਾਹਤ ਮੰਗੀ ਗਈ
ਇਸ ਮੂਲ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ:-

ਏ. ਕਿ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਮੈਡੀਕਲ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇ।

ਬੀ. ਕਿ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੇ।

ਸੀ. ਕਿ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨੂੰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ "ਏਜੀਆਈ ਅਪੰਗਤਾ" ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੇ।

ਡੀ. ਕਿ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਆਂ ਸਮਝੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਹਤਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇ।"

ਸਾਬਕਾ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਕਰਨਲ ਆਰ.ਕੇ. ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ, ਜੇ.]

ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 20.09.2013 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਫੌਜ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮਾਂ, 1961 ਦੇ ਨਿਯਮ 48 ਅਤੇ ਨਿਯਮ 50 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲਈ ਹੈ, ਉਹ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਛੇਵੇਂ ਤਨਖਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜੋ 01.01.2006 ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਦੀ ਅਪੰਗਤਾ 20% ਜਾਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਕਾਰਨ ਵਧੀ ਹੈ, ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ 01.01.2006 ਦੀ ਕੱਟ-ਆਫ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲੈ ਲਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। 2009 ਦਾ ਨੰਬਰ 139, ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਕਰਨਲ ਪੀ.ਕੇ. ਕਪੂਰ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ। ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 01.01.1996 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ 01.01.1996 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕੱਟ ਆਫ਼ ਮਿਤੀ ਪੱਖਪਾਤੀ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਅਜੈ ਵਾਹੀ (2010) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 213 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਪਣੀ ਓ.ਏ. ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤੋਂ ਦੁਖੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਸਾਬਕਾ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਕਰਨਲ ਆਰ.ਕੇ. ਰਾਏ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 5 ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਤਰਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਓ.ਏ. ਨੰਬਰ 139 ਆਫ਼ 2009, ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਕਰਨਲ ਪੀ.ਕੇ. ਕਪੂਰ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਰੀਜਨਲ ਬੈਂਚ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ

ਰੀਜਨਲ ਬੈਂਚ, ਚੇਨਈ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 01.01.2006 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲੈ ਲਈ ਹੈ। ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੇ 04.05.2009 ਦੇ ਓ.ਏ. ਨੰਬਰ 139 ਆਫ਼ 2009 ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸਰਕੂਲਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 2.1 ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਓ.ਏ. ਨੰਬਰ 336 ਆਫ਼ 2011, ਮੇਜਰ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਭਾਰਦਵਾਜ ਬਨਾਮ ਓ.ਏ. ਨੰਬਰ 336 ਆਫ਼ 2011 ਵਿੱਚ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੇਸ਼

ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 07.02.2012 ਨੂੰ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ 19.05.2017 ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ 01.01.2006 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤ, ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 19.05.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਉਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਅਸਲ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ "ਏਜੀਆਈ ਅਪੰਗਤਾ" ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਹਤ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ; ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਉਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 19.05.2017 ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 2006 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ/ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

5. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 5 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ 2013 ਦੇ ਓ.ਏ. ਨੰਬਰ 25 ਵਿੱਚ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 5 ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 5 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 5 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਏਜੀਆਈ ਅਪੰਗਤਾ" 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਏਜੀਆਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹਿਸ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 5 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ "ਏਜੀਆਈ ਅਪੰਗਤਾ" ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਮੀ ਗਰੁੱਪ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜੋ ਵੀ ਬਕਾਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

6. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 5 ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਘੋਖ ਕੀਤੀ ਹੈ।

7. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ 19.05.2017 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ

01.01.2006 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲਈ ਸੀ, ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। 19.05.2017 ਦੇ ਪੂਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਕੱਢਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

"ਨੰਬਰ 16(05)/2008/ ਡੀ (ਪੈਨਸ਼ਨ/ਨੀਤੀ)
ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲਾ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ
ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ-110011

ਮਿਤੀ 19 ਮਈ 2017

ਨੂੰ,
ਸੈਨਾ ਮੁਖੀ
ਜਲ ਸੈਨਾ ਮੁਖੀ
ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਮੁਖੀ

ਵਿਸ਼ਾ: ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੈਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੰਗਤਾ ਤੱਤ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਵਧੀ ਹੋਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 01.01.2006 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ/ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਸੀ।

ਸਰ,
ਹੇਠ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 16(5)/2008/ ਡੀ(ਪੈਂਨ/ਪਾਲਿਸੀ)ਮਿਤੀ 29 ਸਤੰਬਰ 2009 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੰਗਤਾ ਤੱਤ/ਯੁੱਧ ਸੱਟ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ/ਸੇਵਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਜਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ/ਸੇਵਾ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਸੇਵਾਮੁਕਤ/ਡਿਸਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਪੰਗਤਾ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਬਦਲੇ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

2. ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੈਰਾ- 3 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਉਪਬੰਧ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ 01.01.2006 ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾਮੁਕਤ/ਡਿਸਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਆਰਮਡ ਫੋਰਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬ੍ਰਾਂਚ) ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੇ 2011 ਦੇ ਓਏ ਨੰਬਰ 336 ਦੇ ਆਪਣੇ 07.02.2012 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੈਰਾ-3 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

3. 2006 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ/ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੈਨਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਲਾਭ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਦਾ ਮੁੱਦਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਕਾਰਨ ਵਧੀ ਹੋਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਰਗਰਮ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਹੁਣ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਖੁਸ਼ ਹਨ ਕਿ 2006 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੈਨਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਸਨ, ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ/ਸੇਵਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਜਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ/ਸੇਵਾ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਪੰਗਤਾ ਤੱਤ/ਯੁੱਧ ਸੱਟ ਤੱਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਪੰਗਤਾ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਕਾਰਨ ਵਧੀ ਹੋਈ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਬਦਲੇ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਬੰਧਤ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਜੇ ਵੀ ਉਸੇ ਅਪੰਗਤਾ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ 20% ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

4. ਇਹਨਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਨ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਅਤੇ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨਾ ਵਰਗੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਤਨਖਾਹ ਲੇਖਾਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ/ਰਿਕਾਰਡ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ/ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

5. ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪੰਗਤਾ ਤੱਤ/ਜੰਗ ਸੱਟ ਦੇ ਤੱਤ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਪੀਸੀਡੀਏ(ਓ)ਪੁਣੇ/ਐਨਪੀਓ/ਏਐਫਸੀਏਓ/ਰਿਕਾਰਡ ਦਫ਼ਤਰ ਦੁਆਰਾ ਸਬੰਧਤ ਪੀਐਸਏ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ/ਤਾਜ਼ਾ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਕਾਪੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਕਮਿਸ਼ਨਡ ਅਫਸਰਾਂ/ਜੇਸੀਓ/ਓਆਰਐਸਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਹੱਦ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੀਸੀਡੀਏ(ਓ)ਪੁਣੇ/ਐਨਪੀਓ/ਏਐਫਸੀਏਓ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦਫ਼ਤਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਕਮਿਸ਼ਨਡ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਅਤੇ ਜੇਸੀਓ/ਓਆਰਐਸਨੂੰ ਅਪੰਗਤਾ ਤੱਤ ਦੇ ਬਦਲੇ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ/ਗੈਰ-ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ। ਐਮ.ਓ.ਡੀ. ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 4684/ ਡੀਆਈਆਰ(ਪੈਂਨ)/2001 ਮਿਤੀ 14.08.2001 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਕਾਰਨ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਹੱਦ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ/ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਕਮਿਸ਼ਨਡ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇਸੀਓ/ਓਆਰਐਸਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਈਓ/ਸੀ ਰਿਕਾਰਡ ਦਫ਼ਤਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

6. ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪੰਗਤਾ ਤੱਤ/ਜੰਗੀ ਸੱਟ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ਼ੁੱਧੀਕਰਨ ਪੀਪੀਓ ਸਬੰਧਤ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

7. ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੇ ਉਪਬੰਧ 01.01.2006 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

8. ਤਿੰਨਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸੋਧਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

9. ਇਹ ਇਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੱਤਰ ਆਈ.ਡੀ. ਨੰ. 10(3)2012/ ਫਿਨ/ਪੈਂਨ ਮਿਤੀ 19 ਮਈ 2017 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

10. ਹਿੰਦੀ ਸੰਸਕਰਣ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਵੇਗਾ।

ਤੁਹਾਡਾ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ
ਸੰਪਾਦਿਤ/-
(ਮਨੋਜ ਸਿਨਹਾ)
ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਕੱਤਰ

8. ਸਰਕਾਰੀ ਹੁਕਮ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 2006 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਹੈ:-

(ਏ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਪੰਗਤਾ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਧੇ ਹੋਏ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

(ਬੀ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਬਦਲੇ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

(ਸੀ) ਸਬੰਧਤ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੈਨਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਜੇ ਵੀ ਉਸੇ ਅਪੰਗਤਾ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ 20% ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

9. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 31.03.2004 ਦੀ ਰਿਲੀਜ਼ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਅਨੁਬੰਧ ਏ/14 ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਭਾਗ 5 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਾਏ ਦਾ ਅਧਿਐਨ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਾਏ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹਾਈਪਰਟੈਨਸ਼ਨ ਫੌਜ ਸੇਵਾ ਦੁਆਰਾ ਵਧਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਹਨ ਕਿ "ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਤਣਾਅ

ਅਤੇ ਤਣਾਅ ਦੇ ਕਾਰਨ"। ਭਾਗ V ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਾਏ ਕੱਢਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਪੰਜ

ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੇ ਵਿਚਾਰ

(ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ)

1. ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਸੇਵਾ ਸਥਿਤੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਲ ਕਲੀਨਿਕਲ ਸਬੰਧ

ਅਪੰਗਤਾ	ਸੇਵਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ (ਵਾਈ/ਐਨ)	ਵਧਿਆ ਹੋਇਆ ਸੇਵਾ ਦੁਆਰਾ (ਵਾਈ/ਐਨ)	ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਵਾਈ/ਐਨ)	ਕਾਰਨ/ਕੇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ
(ਏ) ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹਾਈਪਰਟੈਨਸ਼ਨ	ਨਹੀਂ	ਹਾਂ	ਨਹੀਂ	ਮਿਲ ਸੇਵਾ ਦੇ ਤਣਾਅ ਅਤੇ ਤਣਾਅ ਕਾਰਨ।

10. ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਇਸੇ ਰਾਏ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਹਿੱਸਾ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ:-

1. ਇੱਕੋ ਉਮਰ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿਹਤਮੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਡਿਗਰੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ? (ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨੀਲ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ):- 1-5%, 6-10%, 11-14%, 15-19% ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 20% ਤੋਂ 100% ਤੱਕ ਦਸ ਦੇ ਗੁਣਜਾਂ ਵਿੱਚ।			
ਅਪੰਗਤਾ ਮੁਲਾਂਕਣ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਭਾਗ II ਦੇ ਨਾਲ ਅਪੰਗਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨੰਬਰ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ)	ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਇਸ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਮਿਆਦ	ਸਾਰੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੰਪੋਜ਼ਿਟ (ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 100%)
(ਏ) ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ	30%	ਸਥਾਈ	30%
(ਬੀ)			
(ਸੀ)			
(ਡੀ)		ਐਸਡੀ/-x x x x ਮਨੋਜ ਪੇਪਰੀਕਰ ਮੇਜਰ।	ਐਸ ਡੀ /- x x x x (ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵੰਦਨਾ ਨੇਗੀ) ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਕਰਨਲ।

11. ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੰਗਤਾ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਕਾਰਨ ਵਧੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ 30% ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ 19.05.2017 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਪੈਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪੰਗਤਾ ਤੱਤ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਪੀਸੀਡੀਏ (ਓ) ਪੁਣੇ/ਐਨਪੀਓ/ਏਐਫਸੀਏਓ/ਰਿਕਾਰਡ ਦਫ਼ਤਰ ਦੁਆਰਾ ਸਬੰਧਤ ਪੀਐਸਏ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ/ਤਾਜ਼ਾ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਕਮਿਸ਼ਨਡ ਅਫਸਰਾਂ/ਜੇਸੀਓ/ਓਆਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਹੱਦ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੇ ਉਪਬੰਧ 01.01.2006 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।"

12. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 19.05.2017 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਪੰਗਤਾ ਨੂੰ 01.01.2006 ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਸਿੱਟਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਤੋਂ ਵੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

13. ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰੀਲੀਜ਼ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ (ਅਨੈਕਸਰ ਏ/14) ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੰਗਤਾ ਨੂੰ 30% 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ, ਜਿਸ ਅਪੰਗਤਾ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਬਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਬਦਲੇ ਕੋਈ ਇਕਮੁਸ਼ਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਉਸਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

14. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿੰਨੋਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 19.05.2017 ਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਲਈ ਪੈਰਾ 5 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਢੁਕਵੇਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਬੁਲਾ ਕੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੰਗਤਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ 20% ਹੈ ਜਾਂ ਘੱਟ। ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਡਾਕਟਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਪੰਗਤਾ 20% ਤੋਂ ਘੱਟ ਗਈ ਹੈ।

15. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ " ਏਜੀਆਈ ਅਪੰਗਤਾ" ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਦਾਅਵਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਕਤ ਦਾਅਵਾ ਦਬਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ

ਲੱਗਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਰਾਖਵੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਦਾਅਵਾ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ।

16. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ 20.09.2013 ਅਤੇ 11.06.2014 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ 19.05.2017 ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ